

AKUTNÍ NEMOC Z OZÁŘENÍ

- ☆ Úvod (využití a zneužití ionizujícího záření)
- ☆ Orgánová poškození
- ☆ Fáze akutní nemoci z ozáření
- ☆ Laboratorní diagnostika
- ☆ Diagnostická schémata akutní nemoci z ozáření
- ☆ Základy diagnostiky chronické nemoci z ozáření
- ☆ Pozdní důsledky celotělového ozáření
- ☆ Diferenciální diagnostika nemoci z ozáření

Procentuální zastoupení jednotlivých zdrojů ionizujícího záření

	zdroj záření	procentuální zastoupení
přirodní zdroje	<i>vnější</i>	
	kosmické záření	13
	záření hornin	16
	<i>vnitřní</i>	
	radon a jeho rozpadové produkty	33
	ostatní prvky	16
umělé zdroje	zdravotnictví	20,7
	energetika	0,1
	profesionální zátěž	0,4
	spad	0,4
	různé	0,4

ATOMOVÉ ELEKTRÁRNY

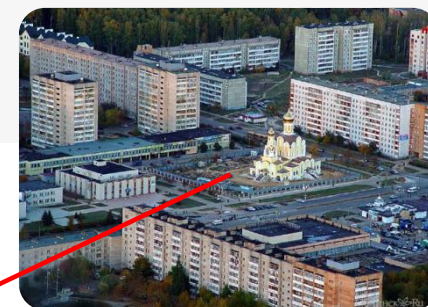
první atomová elektrárna na světě

АЭС ОБНИНСКОЕ АЕ ОВНИНСКОЈЕ

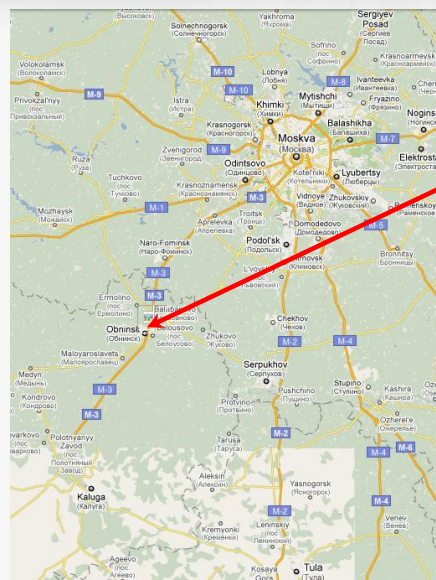

**ФГБУ МРНЦ
Минздравсоцразвития России**
Федеральное государственное бюджетное учреждение «Медицинский радиологический научный центр» Министерства здравоохранения и социального развития Российской Федерации

*FGBU MRNC Ministerstva zdravotnictví Ruska
Federální státní rozpočtová organizace „Medicinské radiologické vědecké centrum“ Ministerstva zdravotnictví a sociálního rozvoje Ruské federace*

akademik A. F. Cyb

ATOMOVÉ ELEKTRÁRNY v České a ve Slovenské republice

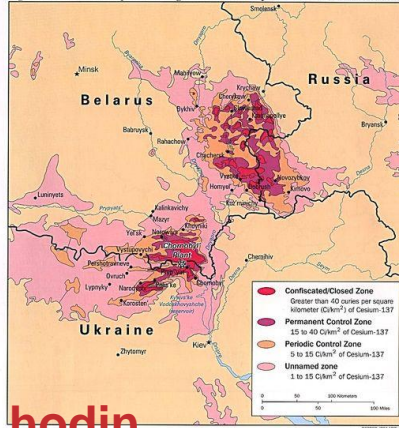

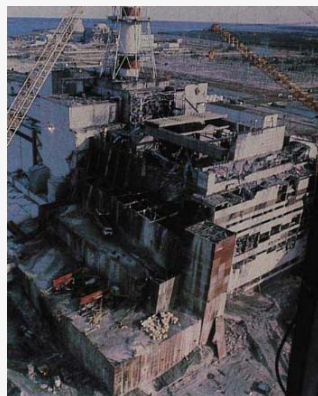
ČERNOBYLSKÁ JADERNÁ ELEKTRÁRNA

Figure 31. Radiation Hotspots Resulting From the Chernobyl Nuclear Power Plant Accident

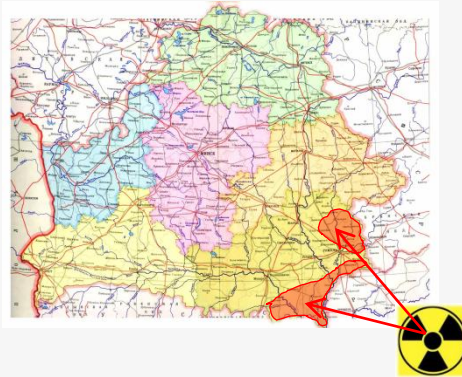

26. duben 1986 v 1²³ hodin

HAVÁRIE ČAE A DOPAD NA REPUBLIKU BĚLARUS

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР РАДИАЦИОННОЙ МЕДИЦИНЫ И ЭКОЛОГИИ ЧЕЛОВЕКА МИНИСТЕРСТВА ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ, г. ГОМЕЛЬ и ИНСТИТУТ РАДИОБИОЛОГИИ БАН

Republikové vědecko- praktické centrum radiační medicíny a ekologie člověka Ministerstva zdravotnictví republiky Bělorus v Gomelu a Ústav radiobiologii Běloruské akademie věd

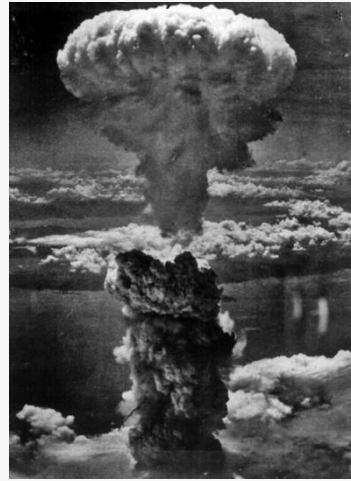

HIROŠIMA

NAGASAKI

Epidemiologická metoda průzkumu

- ★ **V Japonsku zorganizována rozsáhlá studie v Hirošimě a Nagasaki po sčítání lidu v roce 1950.**
- ★ **V Československu v roce 1970 zahájena - s využitím dříve získaných dat - studie u horníků uranových dolů.**

**Nejdéle sledovaná skupina:
nastoupivší práce v letech
1948 až 1952.**

VÝSLEDKY EXPERIMENTÁLNÍCH STUDIÍ

- ★ americký genetik H. J. Müller: v roce 1946 Nobelova cena za průkaz vlivu záření X na genové mutace u *Drosophil* (banánové mušky);

- ★ 1946 - 1986: pod vedením J. G. Grigorjeva realizován na 246 psech pokus simulující pomocí záření gama zátěž posádky při letu kosmické lodi na Mars.

**Po celotělovém jednorázovém
ozáření organismu
dávkou vyšší než 0,7 Gy vzniká
onemocnění charakterizované
jako akutní nemoc z ozáření.**

faktor neuniformity (f_n)

$$f_n = D_{\max} / D_{\min}$$

efektivní poločas (T_{ef})

$$T_{\text{eff}} = \frac{T_{\text{fyz}} * T_{\text{biol}}}{T_{\text{fyz}} + T_{\text{biol}}}$$

☆ celotělové, jednorázové
zevní ozáření, s různým
stupněm rovnoměrnosti

☆ celotělové, jednorázové
zevní, silně nerovnoměrné
ozáření

SDRUŽENÉ A KOMBINOVANÉ RADIAČNÍ POŠKOZENÍ

Kombinované radiační poškození organismu (mixty) znamená navíc další poškození např. popálením, poraněním.

Sdružené radiační poškození organismu vzniká v případě, kdy dojde k zevnímu ozáření a k vnější a vnitřní kontaminaci.

KONTAMINACE

☆ **vnitřní**

☆ **vnější**

SPEKTRUM VYŠETŘENÍ PRO PODPORU DIAGNOSTIKY AKUTNÍ NEMOCI Z OZÁŘENÍ

- ★ dozimetrický údaj;
- ★ radiační anamnéza;
- ★ typ a intenzita prodromálních příznaků a symptomatologie ANO v manifestní fázi jako ukazatel klinických příznaků;
- ★ laboratorní testy (počet lymfocytů, chromozomální aberace);
- ★ rozvoj a tíže radiační dermatitidy.

LETÁLNÍ DÁVKA $LD_{50/60}$

radiosenzitivita v závislosti na fylogenězu

Biologický druh

LD_{50} [Gy]

člověk

4 - 5

pes

2,5 - 3

myš

7 - 10

krysa

7 - 10

hmyz

100 - 1 000

plíseň

300 - 500

Vnímavost tkání k vyvolání akutních klinických změn (destrukce tkáně)

- ★ **lymfoidní orgány, aktivní kostní dřeň, pohlavní žlázy, střevo;**
- ★ **kůže a epiteliální výstelky (hltnan, jícen, žaludek, močový měchýř), oční čočka;**
- ★ **jemné cévy, rostoucí chrupavka, rostoucí kost;**
- ★ **zralá chrupavka a kost, dýchací ústrojí, žlázy zažívacího traktu, endokrinní žlázy;**
- ★ **svaly, centrální nervový systém.**

Stupeň závažnosti akutní nemoci z ozáření v závislosti na dávce, odpovídající klinická forma a prognóza

stupeň závažnosti	dávka ($\pm 30\%$) Gy	klinická forma	prognóza
lehký	1 – 2	dřeňová	zcela příznivá
střední	2 – 4		příznivá
těžký	4 – 6		poměrně příznivá
velmi těžký	6 – 8		poměrně nepříznivá
	8 – 30	střevní	zcela nepříznivá
	30	neurovaskulární	

ORGÁNOVÁ POŠKOZENÍ

- ❖ **časná**
- ❖ **pozdní**

FÁZE AKUTNÍ NEMOCI Z OZÁŘENÍ

- prodromální;
- latentní;
- manifestní;
- rekonvalescence.

AKUTNÍ NEMOC Z OZÁŘENÍ

hematologická (dřeňová) forma

- ✦ vzniká po jednorázovém celotělovém ozáření;
- ✦ nespecifické příznaky (skleslost, bolest hlavy, zvracení);
- ✦ časný nález v periferní krvi: pokles počtu lymfocytů do 48 - 72 hodin

(biodozimetrický marker).

AKUTNÍ NEMOC Z OZÁŘENÍ

hematologická (dřeňová) forma

- období 1 - 2 týdny: období latence (bez příznaků);
- klinický obraz rozvinuté nemoci: těžká porucha krvetvorby s úbytkem periferních buněk a zhroucením obranyschopnosti organismu;
- rozvíjí se obraz sepse s vysokými teplotami, vředovým zánětem sliznic a krvácivými projevy.

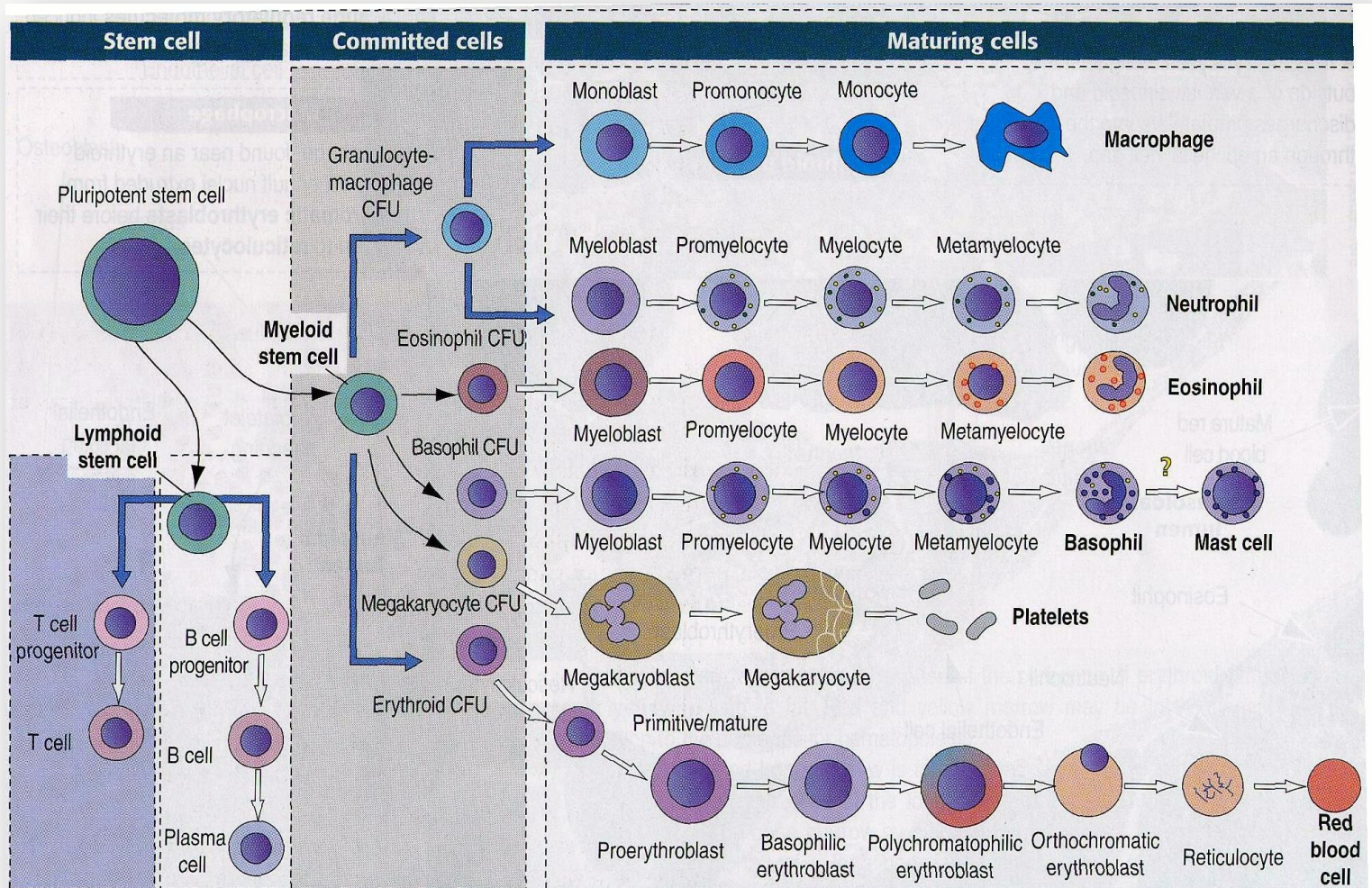
AKUTNÍ NEMOC Z OZÁŘENÍ

hematologická (dřeňová) forma

- další průběh - závislost na dávce a schopnosti úpravy krvetvorby z nepoškozených kmenových buněk;
- známky uzdravování po 6 až 8 týdnech;
- při vyšších dávkách (**6 - 10 Gy**): rozvoj nemoci již po několika hodinách s těžkým průběhem;
- bez včasné intenzivní léčby - smrt kolem 20. až 30. dne.

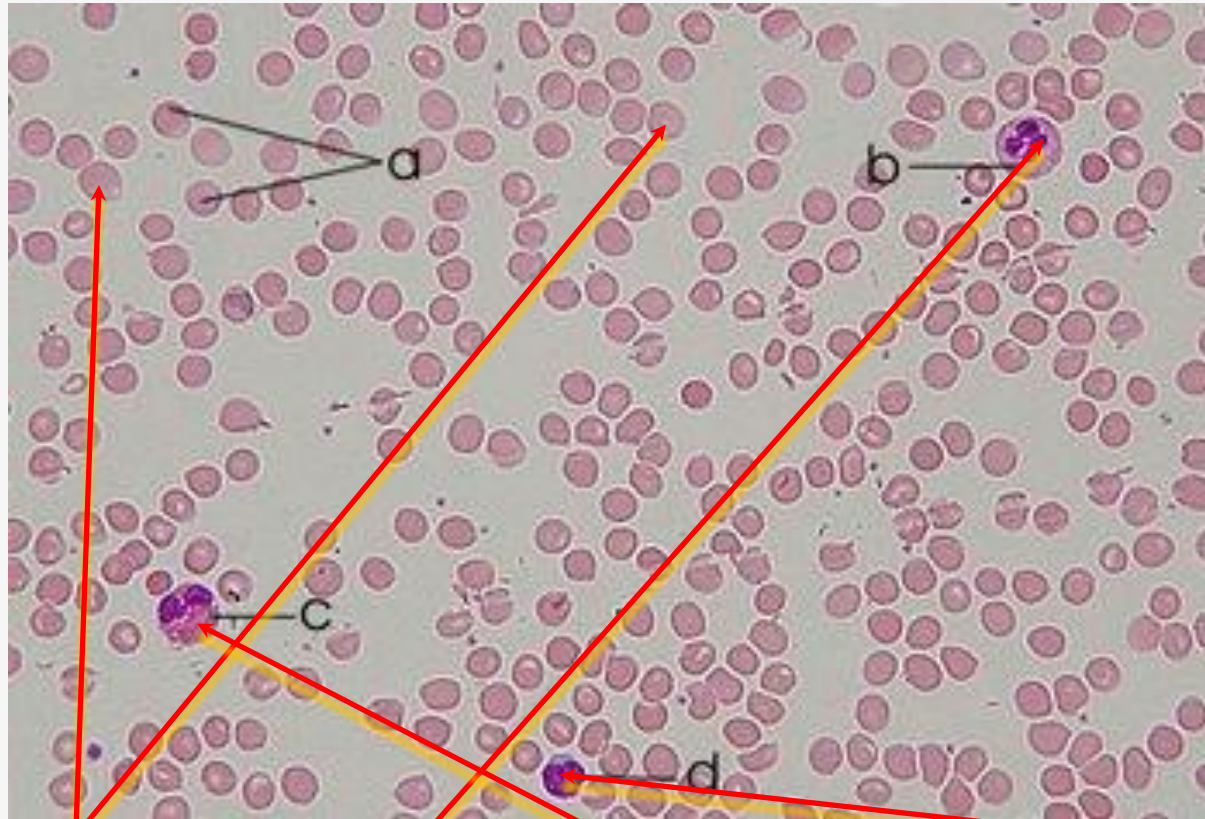

KOSTNÍ DŘEŇ

Fyziologický krevní nátěr

erythrocyty

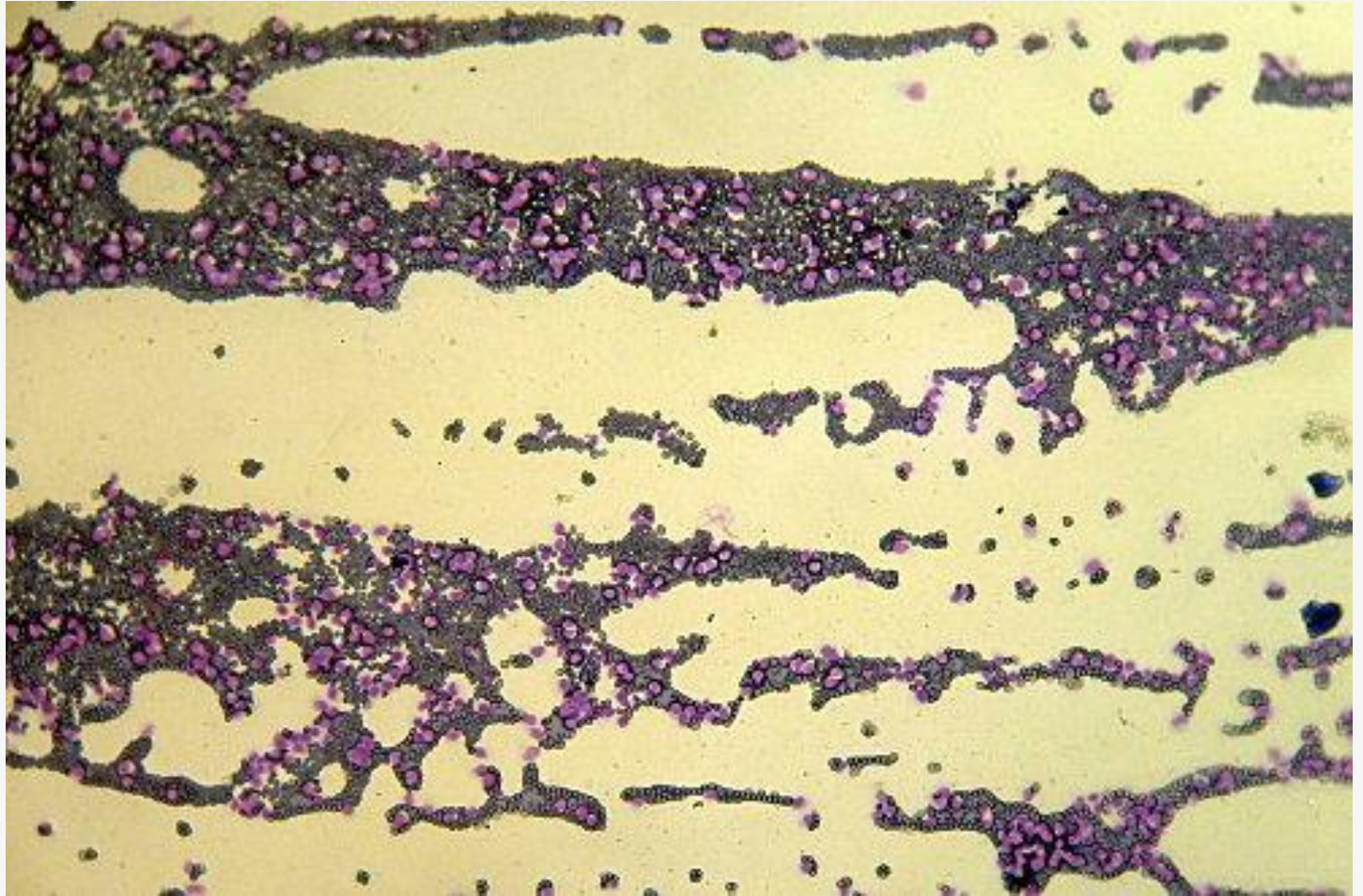
neutrofil

eozinofil

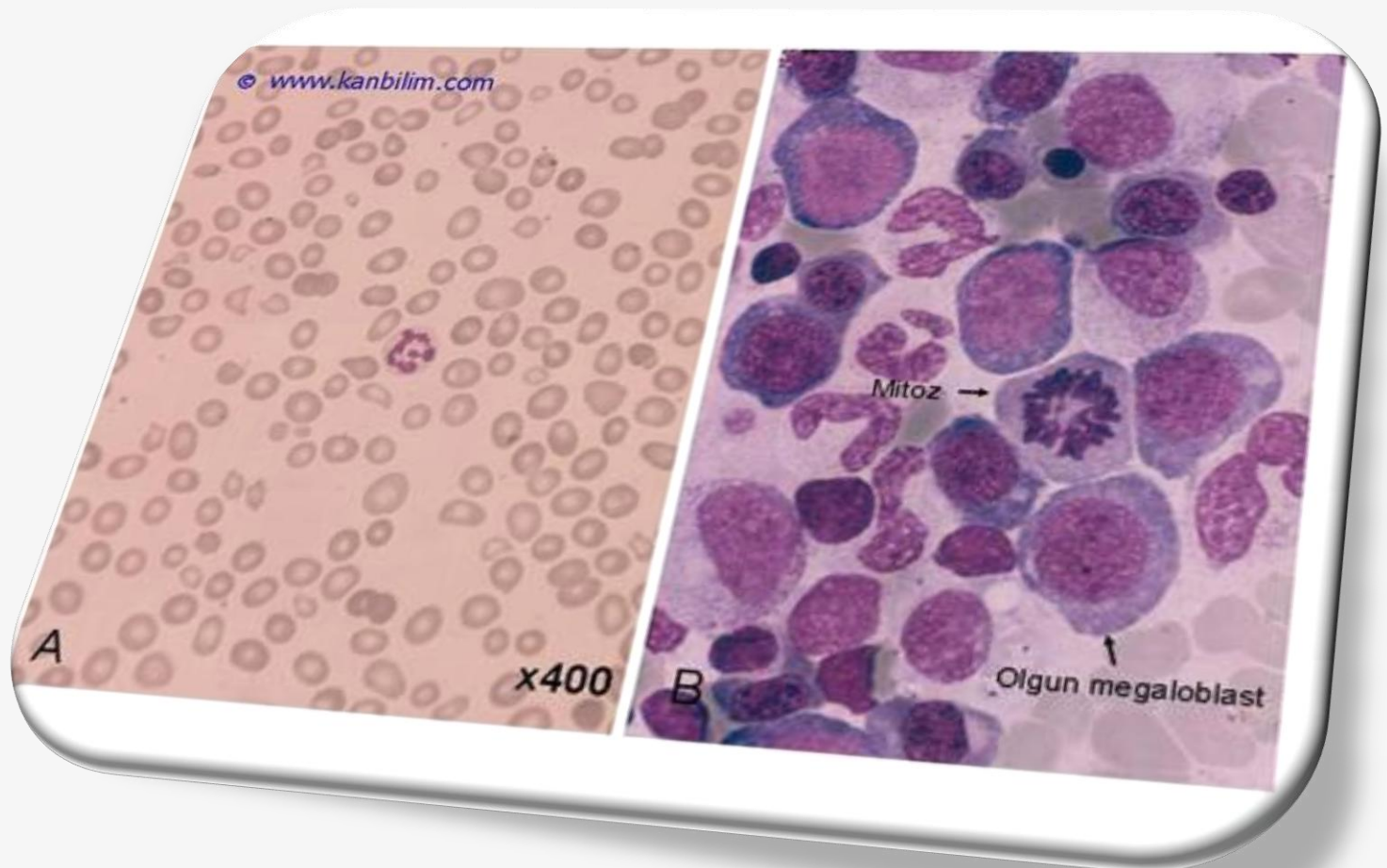
lymfocyt

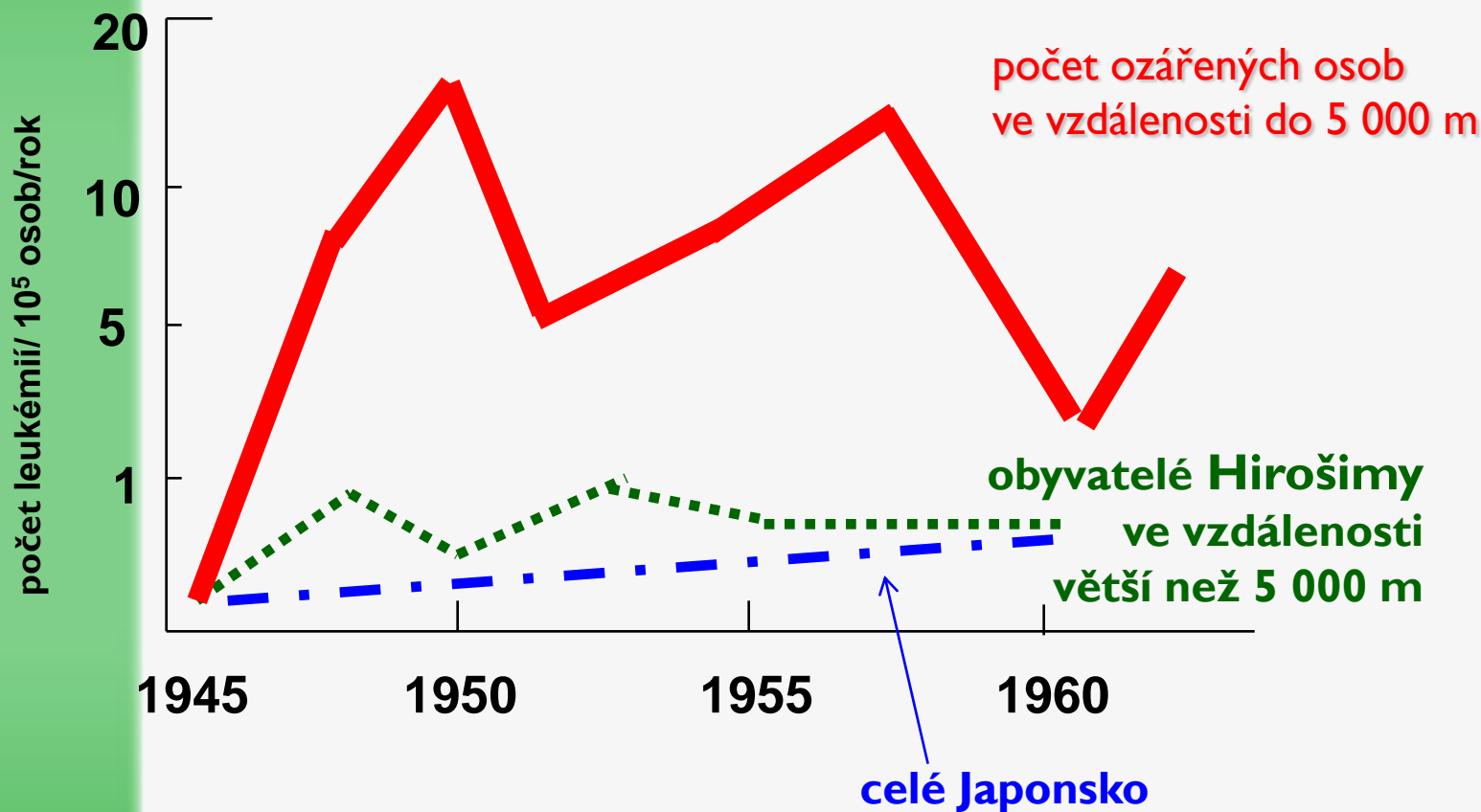
Aplasia

Megaloblast

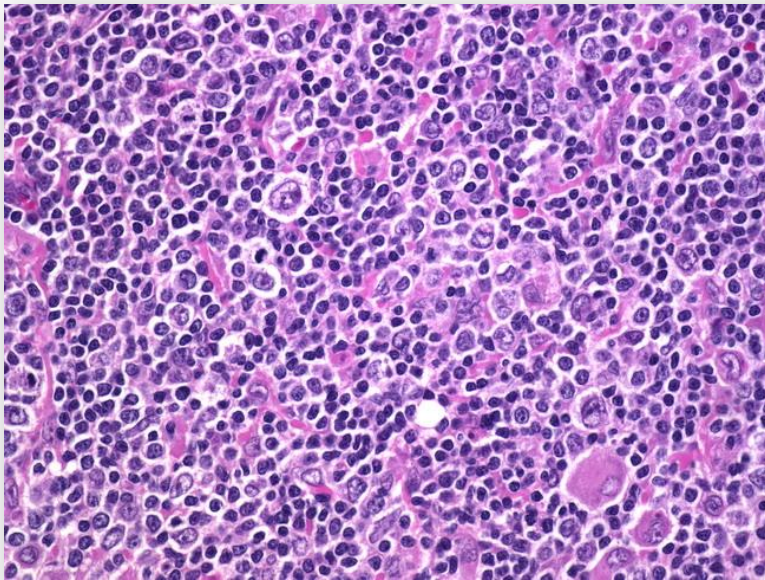

POČET LEUKÉMIÍ PO SVRŽENÍ ATOMOVÉ BOMBY V HIROŠIMĚ

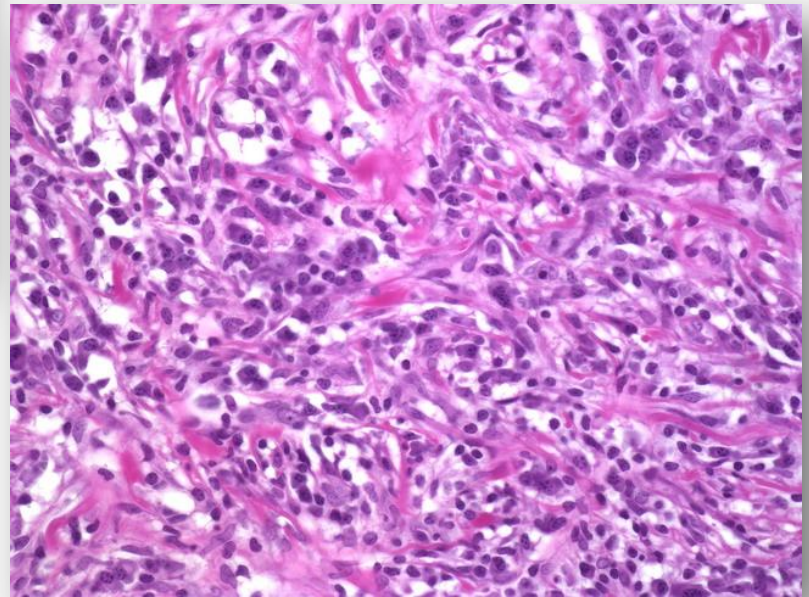

Lymfatická tkáň

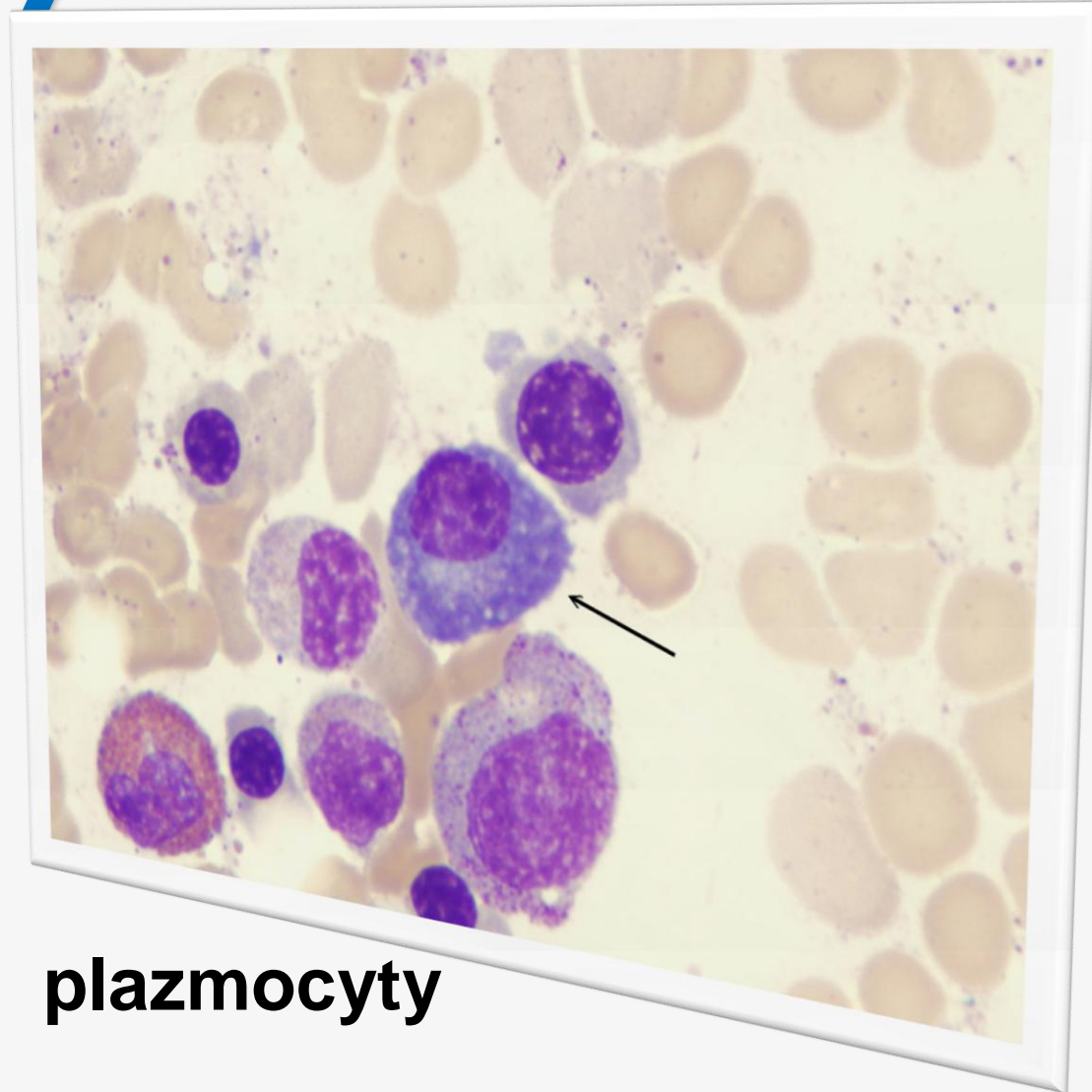

normální

fibróza

Lymfatická tkáň

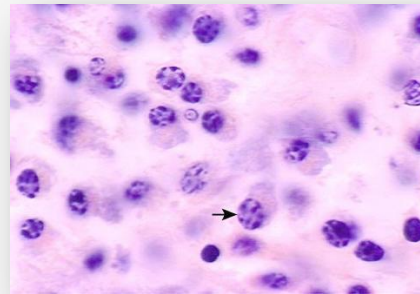
plazmocyty

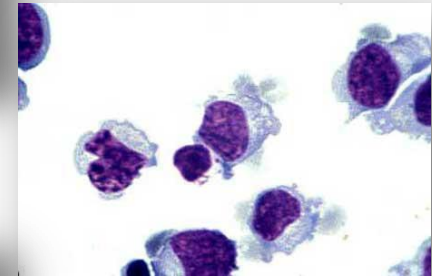
Imunitní systém

fagocytóza

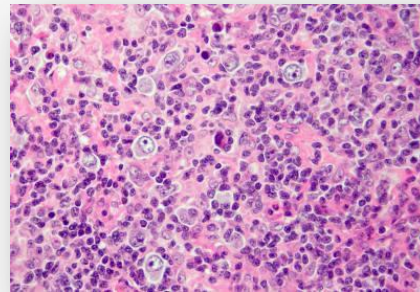
✦ makrofágy

✦ NK a ADCC buňky

✦ B buňky

AKUTNÍ NEMOC Z OZÁŘENÍ

střevní (gastrointestinální) forma

- ★ **příznaky již 4. - 6. den po ozáření, tj. dříve, než se objeví krevní příznaky;**
- ★ **charakterizována krvavými průjmy, poruchou hospodaření s vodou a minerálními látkami.**

AKUTNÍ NEMOC Z OZÁŘENÍ

střevní (gastrointestinální) forma

- ★ může dojít ke komplikacím bezprostředně ohrožujícím život - střevní proděravění nebo střevní zástava;
- ★ příčina: odumření buněk střevní výstelky, jejichž odolnost je vyšší než u buněk krevetvorných orgánů, ale doba života je kratší (4 - 6 dní);
- ★ po přežití 7 - 10 dní - projevy poškození krevetvorných orgánů.

Gastrointestinální trakt

dutina ústní, hltan, horní část jícnu

- ✓ zánětlivé změny
- ✓ edematózní sliznice
- ✓ nekrotické vředy

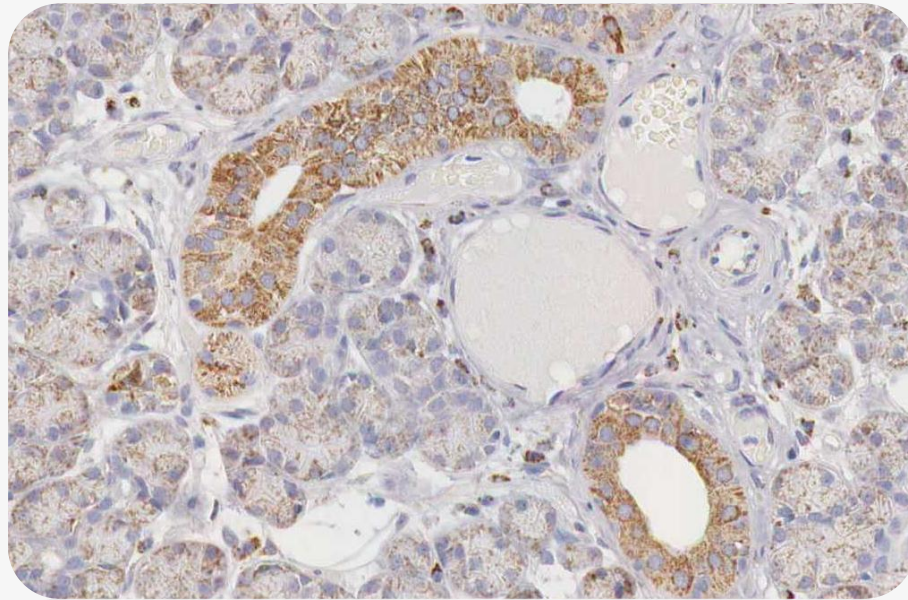
Postradiační stomatitida

Edematózní sliznice

poškození funkce slinných žláz

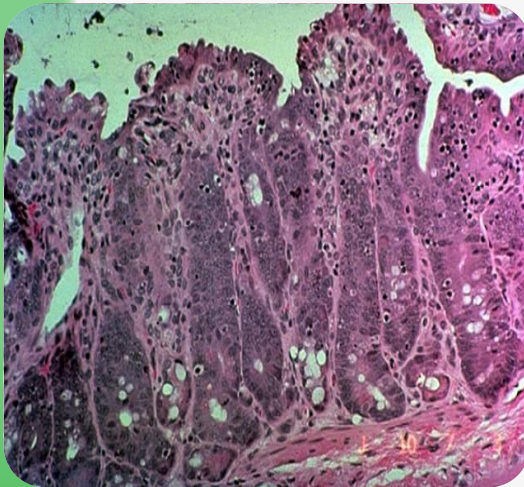

Epitel slinné žlázy

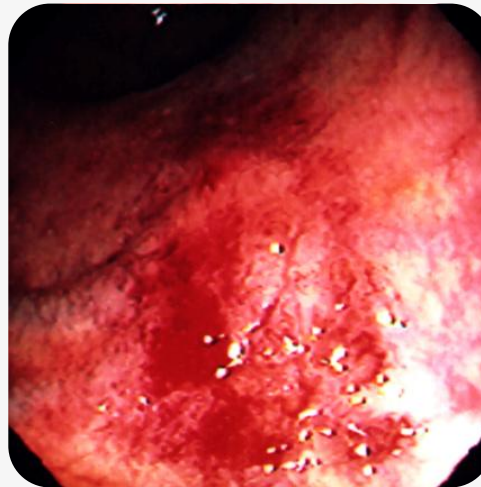
Gastrointestinální trakt

tenké a tlusté střevo

- ✓ zánětlivé změny
- ✓ edematózní sliznice
- ✓ nekrotické vředy
- ✓ striktury, obstrukce

střevní epitel

zánětlivá reakce

*zástava peristaltiky
střevní*

AKUTNÍ NEMOC Z OZÁŘENÍ

neuropsychická forma

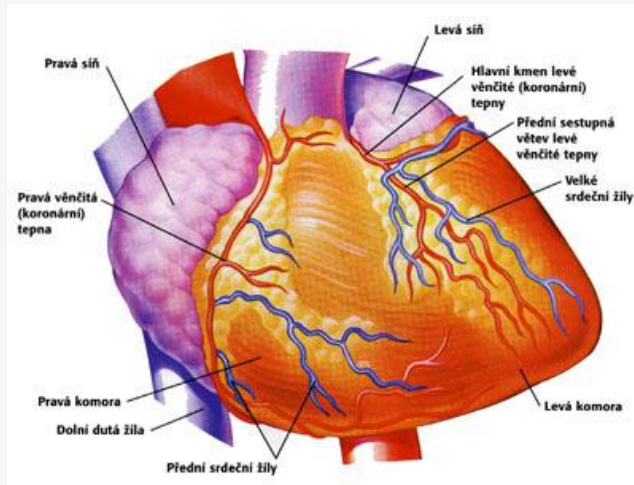
- ✦ dostaví se metabolický rozvrat, psychická dezorientace a zmatenost, porucha koordinace pohybů, křeče, bezvědomí;
- ✦ smrt během několika hodin maximálně dnů.

Neuropsychická forma

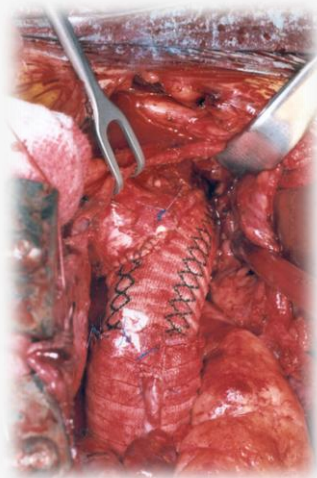
- ✦ vaskulární změny, perivaskulární edém;
- ✦ demyelinizace;
- ✦ hemorrhagická diatéza;
- ✦ dystrofické změny;
- ✦ nekróza parenchymu.

Kardiovaskulární systém

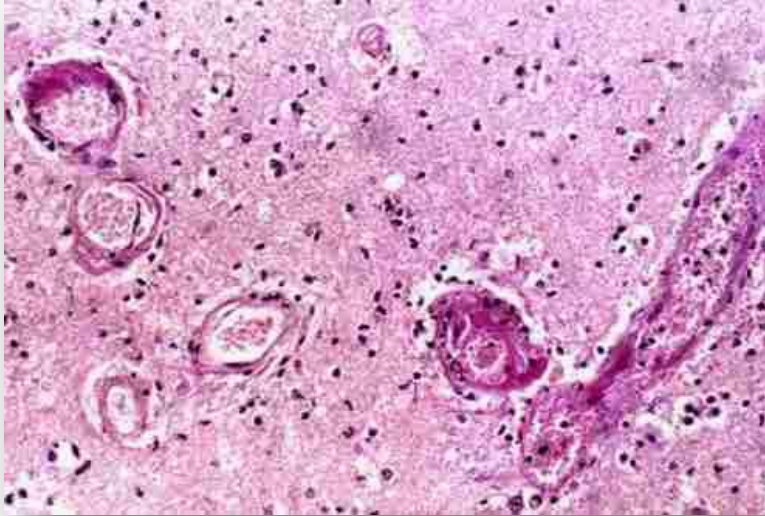

- ❖ hemorrhagie
- ❖ degenerace
- ⇒ fibróza

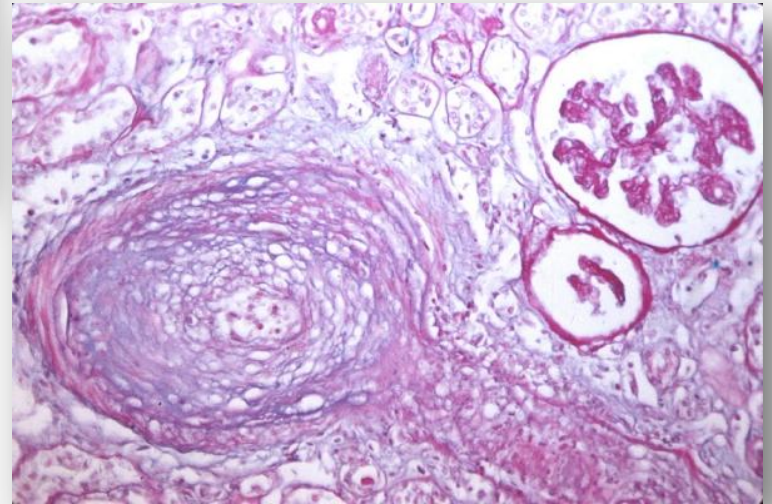

- ❖ subintimální edém
- ❖ endarteriální proliferace
- ❖ intersticiální fibróza

Kardiovaskulární systém

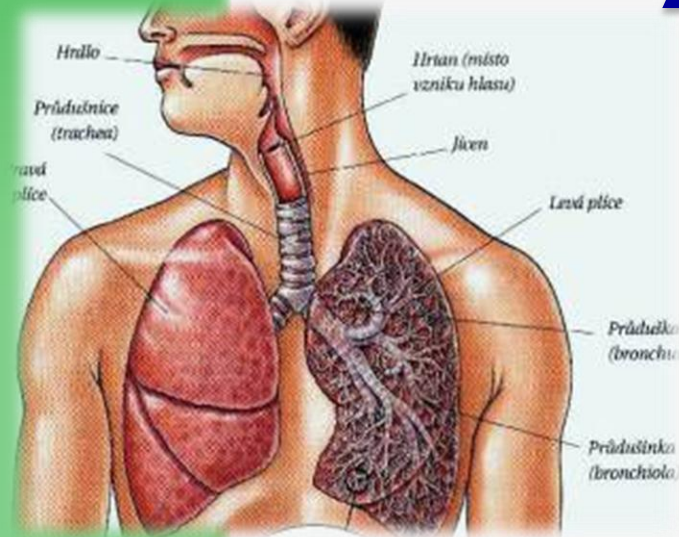

Radiační poškození cévy

Fibróza arteriální stěny

Dýchací systém

**kontaminace ústní dutiny
a dýchacích cest**

**kontaminace tracheobronchiálního
a mediastinálního lymfatického systému**

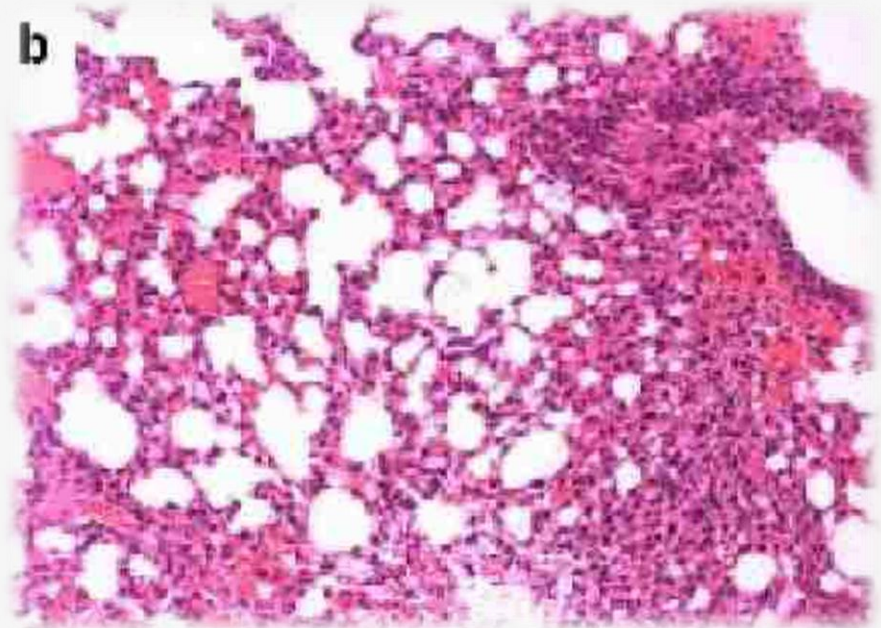
lymfadenitida s fibrózou

Dýchací systém

radiační pneumonitida

- exsudativní zánět (alveolitida)

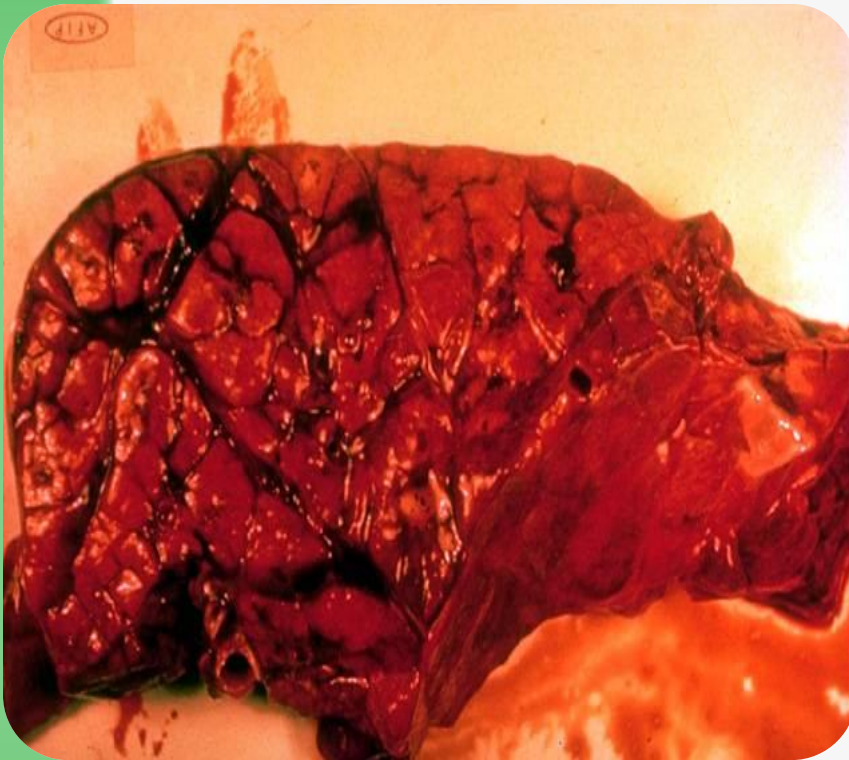
radiační fibróza

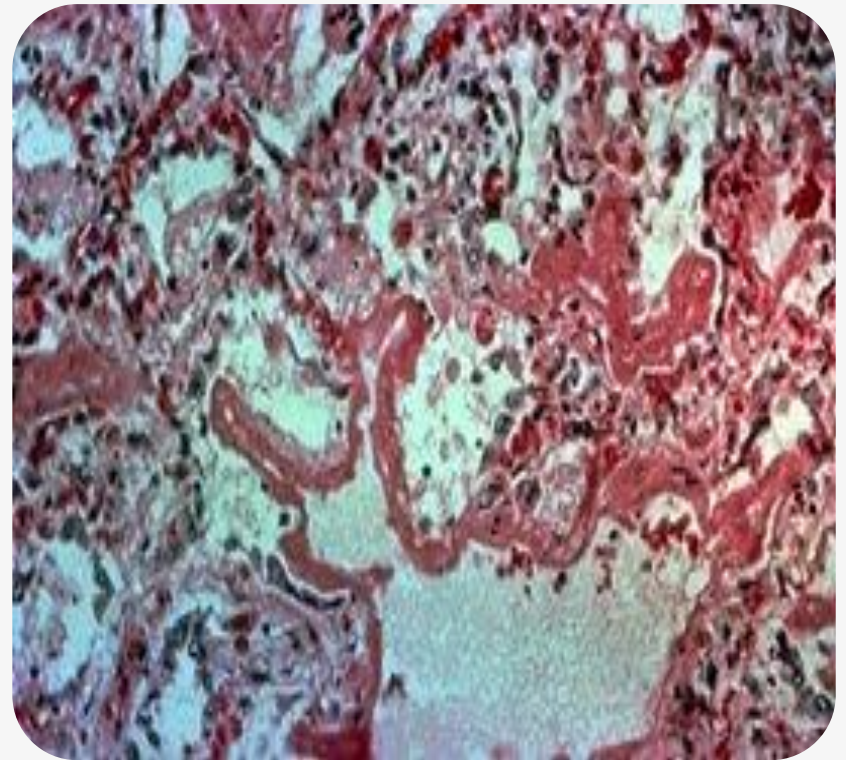
Postradiační změny v plicní tkáni

Dýchací systém

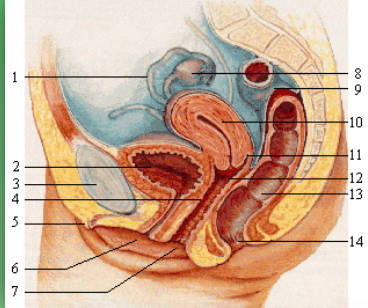

ozářená plicní tkáň

plicní fibróza

POSTIŽENÍ GONÁD

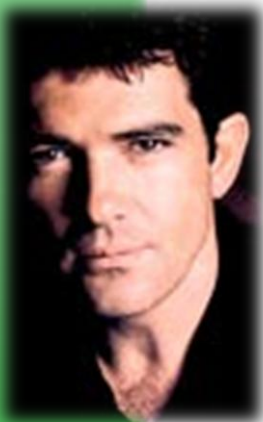
postižení fertility;

vztah dávky a účinku - esovitý průběh s neurčitým prahem

→ v lidské populaci existuje variabilita v rezervě zárodečných buněk (např. u žen ve vyšších věkových skupinách postačí k vyvolání sterility nižší dávka); odezva pohlavních orgánů na ozáření různá u mužů a u žen.

POSTIŽENÍ GONÁD

- ✦ **postižení fertility – muži;**
- ✦ **běžný terapeutický frakcionovaný režim (10 - 35 frakcí během 2 - 7 týdnů): přechodná oligospermie zjištěna při dávkách 0,1 - 0,3 Gy;**
- ✦ **přechodná aspermie u 100 % jedinců při dávkách 0,5 - 2 Gy;**
- ✦ **počet spermií klesne za 8 - 20 týdnů, regenerace v průběhu 1 - 3 let;**
- ✦ **při dávkách nad 3 Gy - možnost trvalé aspermie.**

POSTIŽENÍ GONÁD

postižení fertility - ženy

- ✦ do věku 40 let: frakcionované dávky do 1,5 Gy nevedou ke zřetelné odezvě;
- ✦ s věkem pokles počtu ovariálních folikulů $\Rightarrow$ zvýšení vnímavosti na ozáření (zánik folikulů se již nenahradí);
- ✦ dávky 2,5 - 8 Gy: v závislosti na typu frakcionace sterilita u 60 - 70 % mladších žen, 100 % u starších.

POŠKOZENÍ PLODU IN UTERO

- vyvíjející se zárodek = systém rychle se dělících buněk ⇒ mimořádná citlivost na ozáření;
- poškození závislé na dávce a stupni vývoje plodu;
- v **prvních dvou týdnech** po oplodnění - zárodek buď zanikne nebo přežije bez následků (**princip „vše nebo nic“**).

Důvod: nízký stupeň diferenciacce zárodku

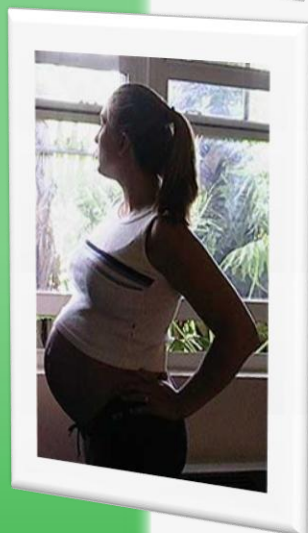
- zaniklé buňky mohou být plně nahrazeny buňkami z nepoškozené části.

POŠKOZENÍ PLODU IN UTERO

- **období 3. - 8. týdne (období embryogeneze): vysoké riziko vzniku malformací;**
- **zvlášt' citlivý je základ CNS - porucha může vést k deformitám postihujícím mozek, míchu, oko; často postižena kostra a močový trakt;**
- **období 8. - 15. týdne: při výbuchu atomové pumy v Japonsku - vyšší výskyt dětí postižených mentální retardací (pokles IQ cca 30 % na 1 Sv).**

POŠKOZENÍ PLODU IN UTERO

- **poslední třetina těhotenství - plod relativně radiorezistentní - jeho smrt by zpravidla znamenala i smrt matky;**
- **uplatňuje se však takové poškození buněk, které nebrání dalšímu dělení a projeví se jako dědičné účinky nebo poškození v pozdním věku;**
- **prahové hodnoty pro vznik malformací nejsou přesně známy. Klinické a experimentální studie ⇒ možnost poškození od 100 mGy.**

KOŽNÍ ZMĚNY

- ✦ práh poškození od cca 3 Gy výše;
- ✦ odezva závislá na druhu a energii záření, na velikosti pole a na lokalizaci terčové oblasti na těle;
- ✦ podle závažnosti projevů
  - 3 stupně popálenin vyvolaných ionizujícím zářením.

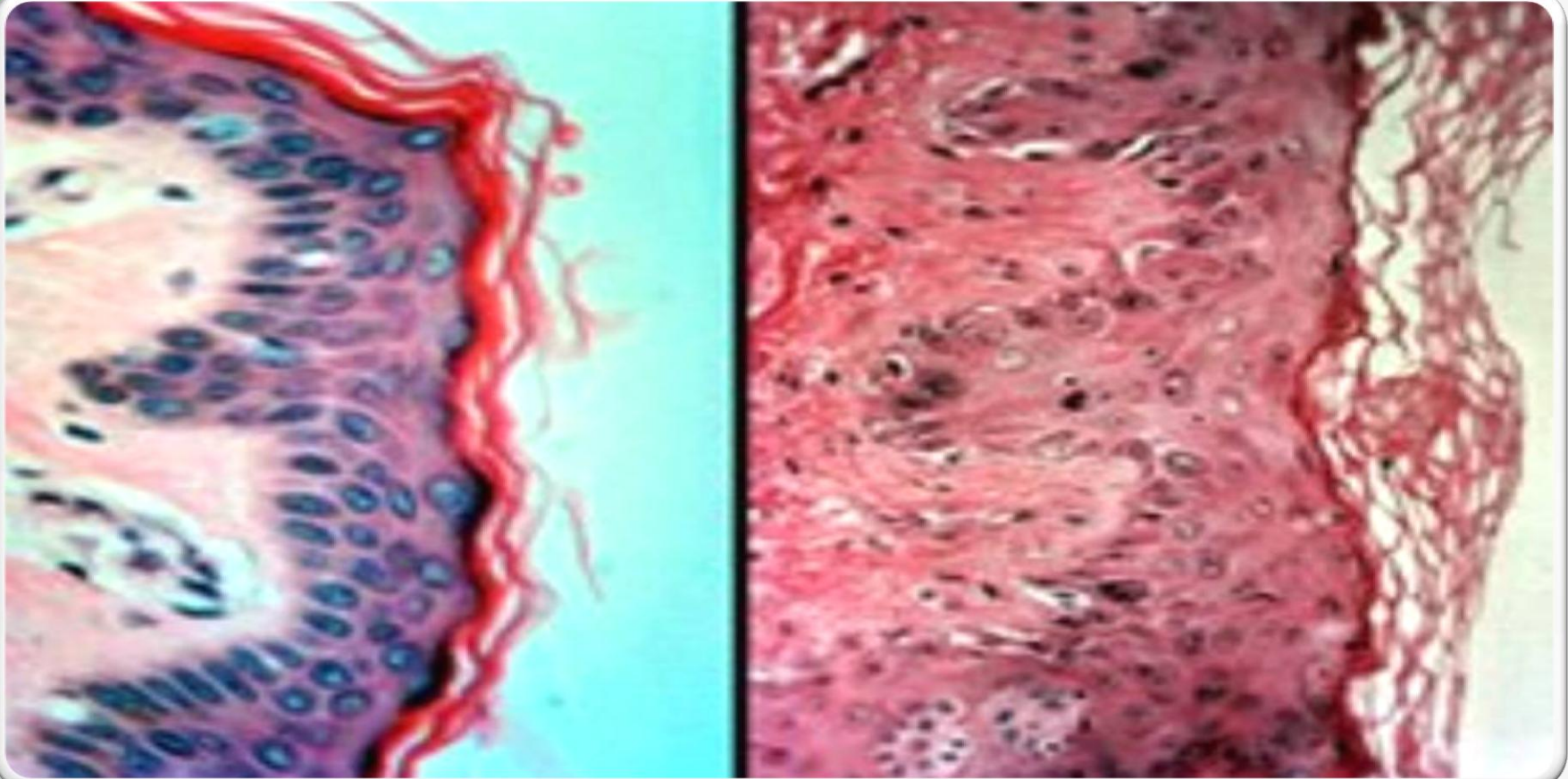
KOŽNÍ ZMĚNY

akutní radiační dermatitida I. stupně

- ✦ první zjizitelná reakce: časný erytém několik hodin po ozáření, nejpozději do 2 - 3 dnů, doba trvání 24 hodin;
- ✦ období latence: 10 - 15 dnů;
- ✦ pozdní erytém: 3. - 4. týden po ozáření, zduření i hlubších vrstev kůže.

KOŽNÍ ZMĚNY

fyziologický nález

nález po ozáření

TVORBA PUCHÝŘŮ

KOŽNÍ ZMĚNY

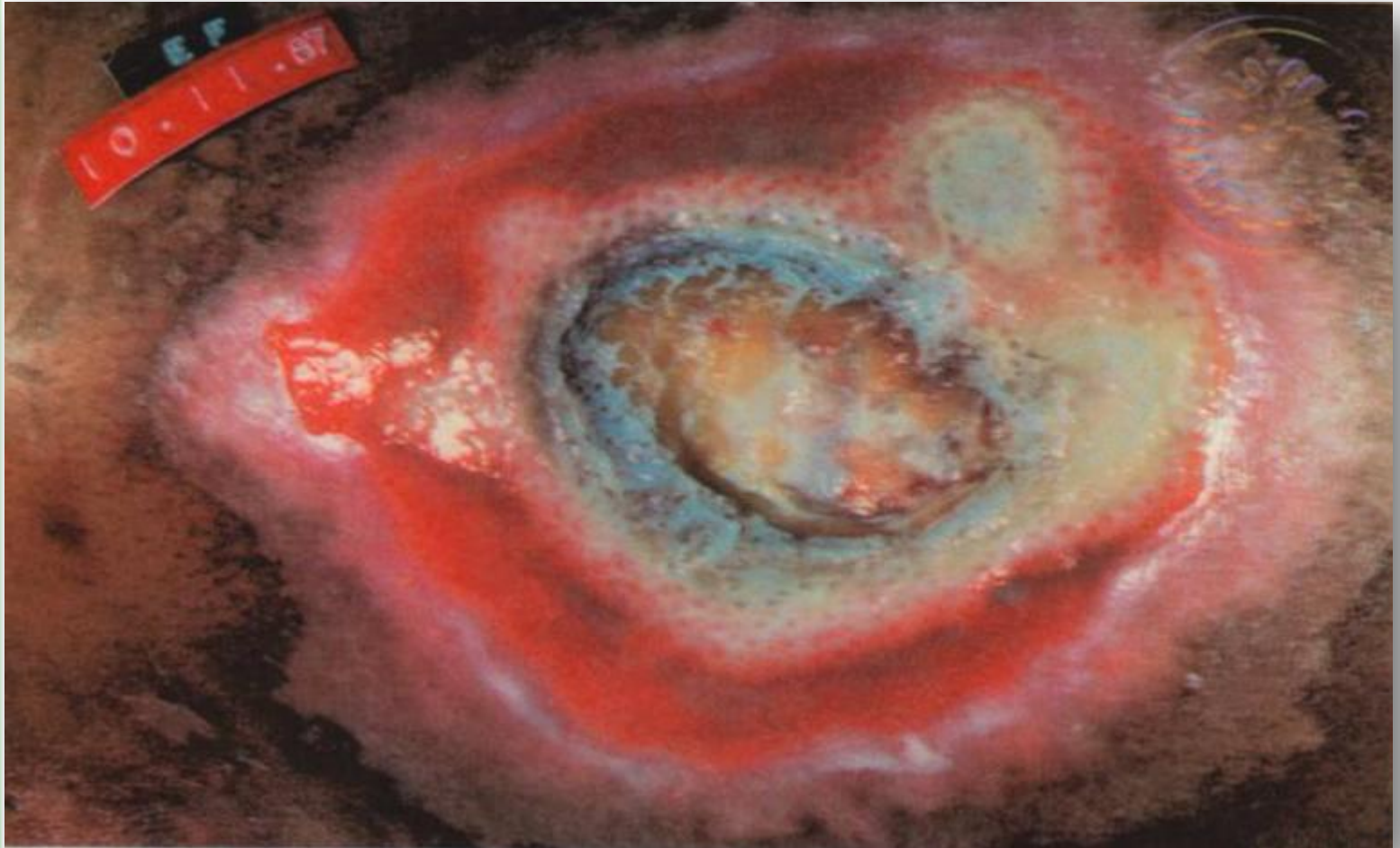
Bulózní postradiační dermatitida

SUCHÁ DESKVAMACE A ERYTÉM

ULCERACE A NEKRÓZA

RADIAČNÍ POŠKOZENÍ PO 7 MĚSÍCÍCH PO OZÁŘENÍ

RADIAČNÍ POŠKOZENÍ PO 22 MĚSÍCÍCH PO OZÁŘENÍ

10/10/2003 (677)

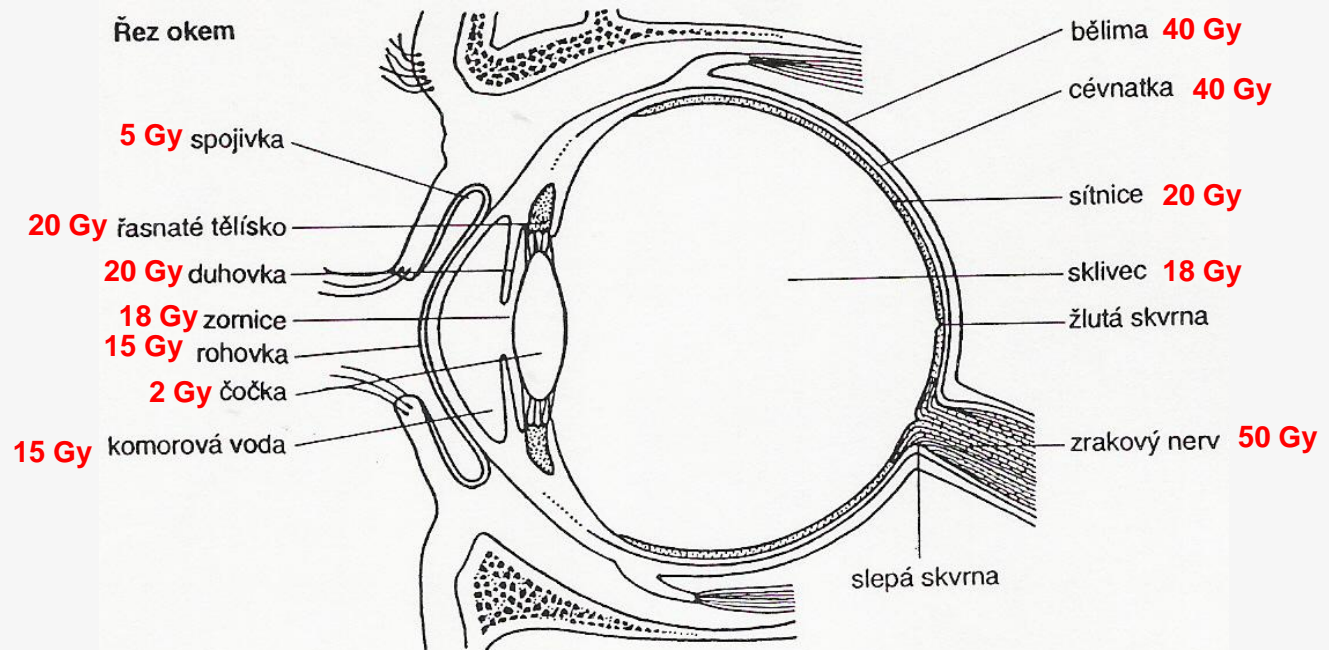

RADIAČNÍ POŠKOZENÍ PO 25 MĚSÍCÍCH PO OZÁŘENÍ

OKO

radiační dávky poškozující jednotlivé části oka

OKO

Katarakta

PSYCHICKÉ DŮSLEDKY

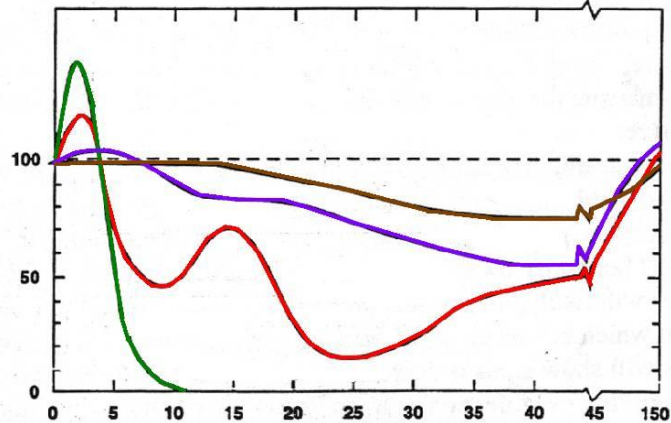
LABORATORNÍ TESTY

HEMATOLOGICKÉ TESTY

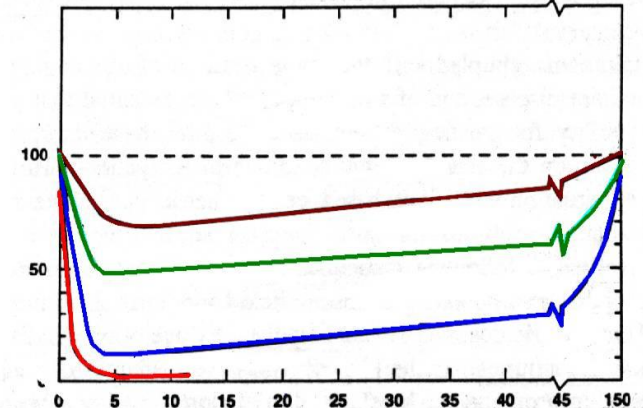
krevní element	délka života
erythrocyty	120 dní
leukocyty •lymfocyty •monocyty •neutrofilní granulocyty	10 – 12 hodin 10 – 12 hodin 3 – 5 dní
trombocyty	8 – 9 dní

HEMATOLOGICKÉ TESTY

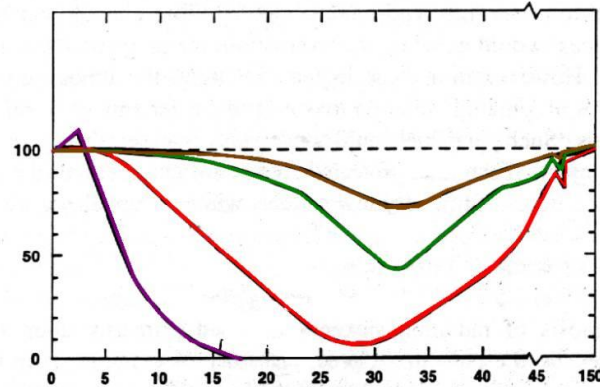
neutrofilní granulocyty

po celotělovém ozáření < 1 Gy
po celotělovém ozáření 1 - 2 Gy
po celotělovém ozáření 2 - 5 Gy
po celotělovém ozáření > 5 Gy

lymfocyty

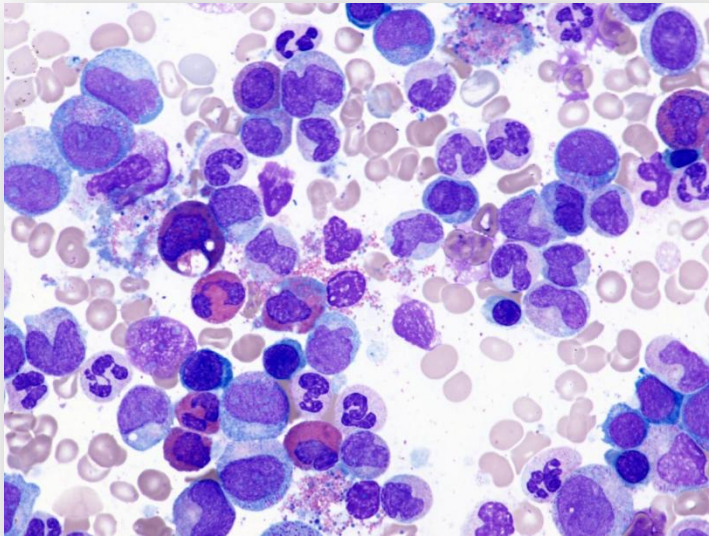
po celotělovém ozáření < 1 Gy
po celotělovém ozáření 1 - 2 Gy
po celotělovém ozáření 2 - 5 Gy
po celotělovém ozáření > 5 Gy

trombocyty

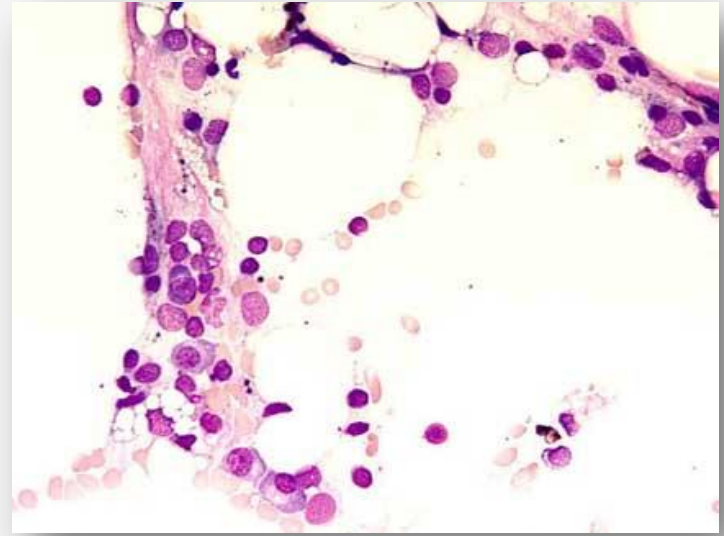
po celotělovém ozáření < 1 Gy
po celotělovém ozáření 1 - 2 Gy
po celotělovém ozáření 2 - 5 Gy
po celotělovém ozáření > 5 Gy

HEMATOLOGICKÉ TESTY

normální

kostní dřev

aplasie

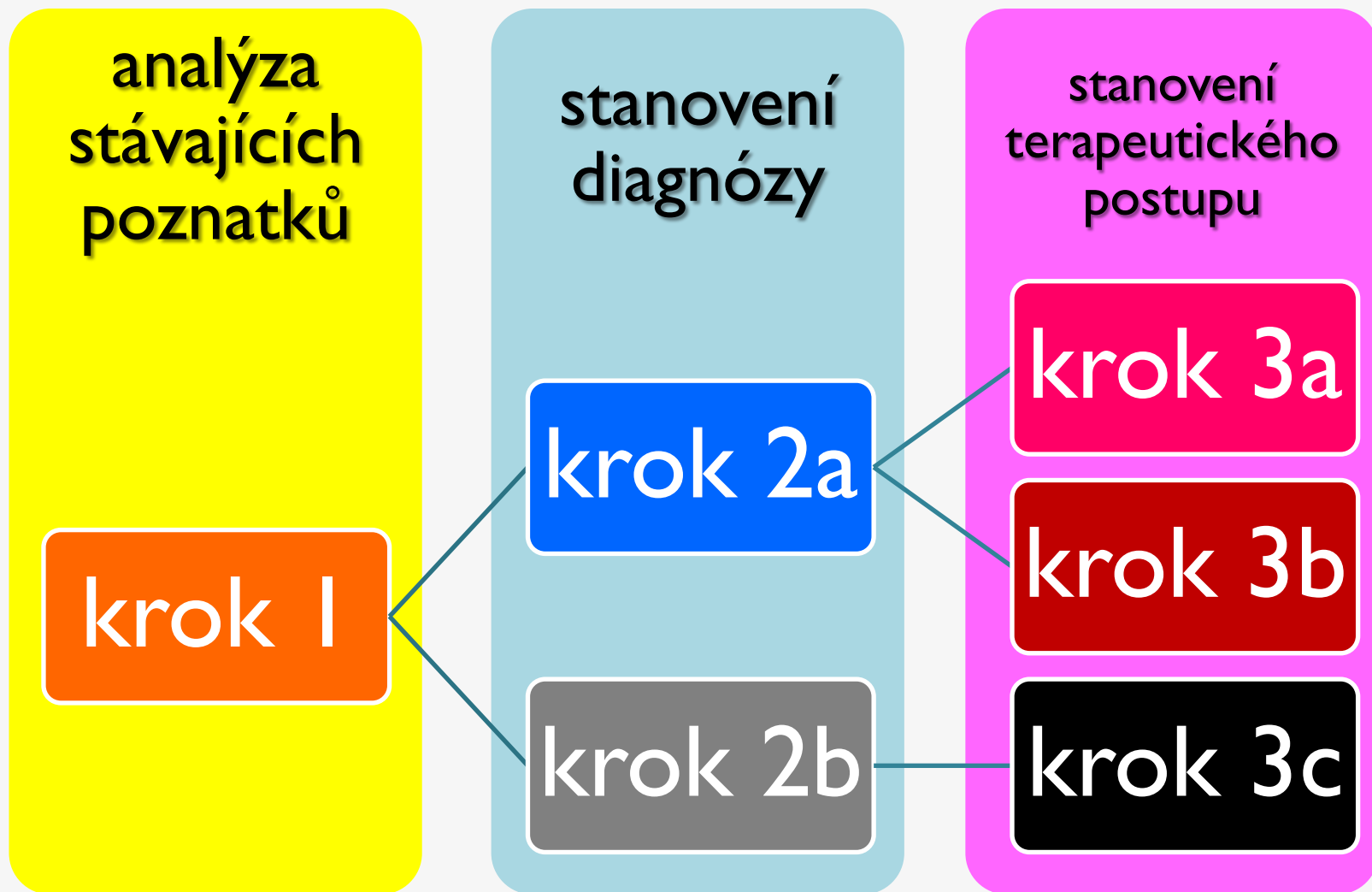
BIOCHEMICKÉ TESTY

doba vyšetření	vyšetřovaný materiál			
	plazma (sérum)	moč	stolice	sperma
při nástupu počátečních příznaků nemoci z ozáření	alaninaminotransferáza aspartátaminotransferáza γ-glutamyl transpeptidase alkalická fosfatáza kyselá fosfatáza kreatin kináza kreatinin	amyláza kreatinin deoxycytidin thymidin pseudouritin xantin kyselina močová		
v průběhu léčby nemoci z ozáření	natrémie kalémie chlorémie bilirubin N urea acidobazická rovnováha alaninaminotransferáza aspartátaminotransferáza γ-glutamyl transpeptidase alkalická fosfatáza kyselá fosfatáza kreatin kináza elektroforéza bílkovin	taurin tryptofanové a serotoninové metabolity natrémie kalémie chlorémie	okultní krváčení	počet spermií

MIKROBIOLOGICKÁ LABORATOŘ

DIAGNOSTICKÁ SCHÉMATA

Diagnostika chronické nemoci z ozáření

- ✦ stádium astenovegetativních obtíží;
- ✦ stádium výrazné symptomatologie;
- ✦ stádium nereparabilního poškození.

laboratorní výsledky

POZDNÍ NENÁDOROVÁ POŠKOZENÍ

- ✦ **vznikají za podmínek protrahovaného ozáření;**
- ✦ **jsou charakterizovány dávkovým prahem, který je relativně vysoký vzhledem k časovému rozložení dávky umožňujícím uplatnění reparačních procesů.**

POZDNÍ NENÁDOROVÁ POŠKOZENÍ

chronické poškození kůže

výskyt: u rentgenologů
pracujících nekrytýma rukama
v primárním svazku
rentgenky;

projevy: suchá křehká kůže,
lomivost nehtů, podélné
rýhování nehtů.

LÉČBA AKUTNÍHO RADIČNÍHO SYNDROMU

✦ laická;

✦ předlékařská;

✦ lékařská;

✦ specializovaná.

PRINCIPY LAICKÉ POMOCI

- ✦ zástava krvácení, ošetření zlomenin a jiných úrazů, ošetření popálenin
- ✦ potlačení pocitu na zvracení
- ✦ širokospektrá antibiotika
- ✦ psychofarmaka
- ✦ vnější dekontaminace
- ✦ jódová profylaxe

VNĚJŠÍ DEKONTAMINACE

- ✦ opláchnutí vodou (proud teplé vody od hlavy) a následně kůži otřeme houbou nebo kartáčem a dekontaminujeme vhodným detergentem, znovu opláchnutí proudem vody a pokožku osušíme, u nechodících toto opatření se provádí pomocí tamponů;
- ✦ pro dekontaminaci dutiny ústní je vhodné vyčistit zuby zubním kartáčkem a dutinu v průběhu čistění opakovaně vypláchneme 3% roztokem kyseliny citronové nebo jiným lehce kyselým roztokem;
- ✦ oblast hltanu dekontaminujeme vykluktáním 3% roztoku peroxidu vodíku;
- ✦ dutinu nosní, oči, spojivkový vak a uši dekontaminujeme vodou, fyziologickým roztokem nebo borovou vodou;

možné detergenty: kyselé mýdlo, případně 10% roztok EDTA, 1% roztok DTPA, dekontaminaci lze provést i obyčejným mýdlem nebo JARem.

PRINCIPY PŘEDLÉKAŘSKÉ POMOCI

- ✦ zástava krvácení, ošetření zlomenin a jiných úrazů, ošetření popálenin
- ✦ potlačení pocitu na zvracení
- ✦ širokospektrá antibiotika
- ✦ psychofarmaka
- ✦ vnější dekontaminace
- ✦ podání antidot
- ✦ odběr biologického materiálu

SPECIALIZOVANÁ PRACOVNÍŠTĚ

Všeobecná fakultní nemocnice, Praha

aseptická jednotka
(life island)

Ústav hematologie a krevní transfúze, Praha

Fakultní nemocnice,
Hradec Králové

Fakultní nemocnice Bohunice,
Brno

PŘEHLED ANTIDOT I

Přehled látek bránících vstřebání nebo urychlujících eliminaci radionuklidů z organismu

radionuklid	antidotum	účinná látka	dávky a způsob aplikace
Jód	Kalium jodid	kalii iodidum	0,13 g p.o.
Cesium	Radiogardase-Cs	berlínská modř (hexacyanoferrat)	1g p.o. , dále 3 x 1g/den
Plutonium, Americium, Lanthanidy, transurany	Ditripentat	Ca DTPA (calcium-trinatrium- pentetat)	1g v pomalé infúzi
Stroncium	Gasterin gel MgSO ₄	aluminium fosfát magnesium sulphuricum	10 sáčků p.o. 1 lžíce p.o.
Tricium	tekutiny Urandyl	chlortalidonum	p.o nebo i.v. diuretikum 3x týdně 100 mg
Uran	fyziologický roztok s bikarbonátem sodným	natrium hydrogencarbonicum	250 ml 1,4 % v infúzi
Směs štěpných produktů	Kalium jodid p.o. + Gasterin gel p.o., Radiogardase-Cs p.o.		

PŘEHLED ANTIDOT II

Doporučené léčebné postupy při vnitřní kontaminaci

radionuklid	medikace	forma podání	účinek
jód	jodid draselný (KI)	až 7 tbl. po 130 mg	kompetitivní inhibice jódu ve štítné žláze
plutonium yttrium	dietyltriamin pentaoctan vápenatý (DTPA)	Ca-DTPA ve 250 ml 5% fyziologického roztoku, podávat déle než 30 minut	vyvázání
uran	bikarbonát sodný	pomalá infúze 250 ml 14% roztoku	alkalizace moči
cesium rubidium thalium	berlínská modř	v ml vody, p.o., 7 dní	mobilizace z orgánů
radium, stroncium	síran barnatý alginát sodný	BaSO ₄ - ve 250 ml vody alginát sodný - 10 mg ve 250 ml vody	snížení vstřebávání
trícium	voda	podat 6 - 12 litrů vody denně	ředění a vylučování
olovo polonium kobalt	D-penicilamin	1 g/den, i.v. po 4 - 6 hod., p.o.	vyvázání

